Nr. 45 Koźmin, sobota dnia 6 czerwca 1925 r. Rok 38

ORĘDOWNIK URZĘDOWY
POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Przedpłata: na miesiąc czerwiec 0,75 zł. | Wychodzi w środy i soboty | Ogłoszenia: miejscowe mm. 1-łamowy 5 groszy, pozamiejscowe „ „ 6 „

Dział urzędowy

Nr. 144. **Rozporządzenie**

Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1924 r. o sposobie trwałego lokowania kapitałów przez osoby prawa publicznego fundacje i osoby niewłasnowolne oraz o sposobie lokowania kaucji.

Na zasadzie art. 1 lit. E. p. 4 i art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 24 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 687) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1924 r. stanowię co następuje:

§ 1.

Kapitały należące do osób prawa publicznego fundacyj i do osób niewłasnowolnych oraz do tych osób fizycznych i prawnych których majątek z jakiegokolwiek powodu znajduje się pod zarządem kuratora, o ile nie są potrzebne na bieżące wydatki i prowadzenie gospodarstwa w zwykłym trybie, winny być lokowane z bezpieczeństwem pupilarnem w sposób wskazany w niniejszem rozporządzeniu.

§ 2.

Za lokatę z bezpieczeństwem pupilarnem kapitałów w § 1 wymienionych uważa się.

1. kupno nieruchomości w kraju położonych,
2. udzielanie pożyczek pod zastaw nieruchomości w kraju położonych lub na hipotekę tych nieruchomości za zabezpieczeniem prawnem (pupilarnem),
3. kupno papierów państwowych lub przez Państwo gwarantowanych,
4. kupno listów zastawnych krajowych Towarzystw kredytu długoterminowego, emitowanych za zabezpieczeniem prawnem (pupilarnem),
5. umieszczenie kapitałów w instytucjach bankowych i kasach oszczędnościowych na książeczki wkładkowe, które z mocy obecnie obowiązujących przepisów dzielnicowych korzystają z prawa papierów posiadających bezpieczeństwo pupilarne, względnie prawo takie uzyskają w przyszłości w drodze ustawodawczej.

§ 3.

Zabezpieczenie kapitałów w rozumieniu punktu 2 i 4 § 2 jest prawne (pupilarne) tylko wtedy, gdy suma zobowiązania wraz z poprzedzającemi ją ciężarami nie przekracza połowy rzeczywistej wartości obciążonej nieruchomości miejskiej, wzgl. dwuch trzecich rzeczywistej wartości obciążonej nieruchomości wiejskiej.

§ 4.

Na dobrach powierniczych (fideikomisowych), na domach obciążonych obowiązkiem demolowania, oraz w lasach, które ze względu na obronę Państwa podlegają ograniczeniu w użytkowaniu i gospodarowaniu, nie wolno lokować kapitałów osób w § 1 wymienionch.

§ 5.

Przepisy niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania w wypadku dobrowolnego zabezpieczenia gotówkowych spłat spadkowych współdziedziców niewłasnowolnych, gdy nieruchomy majątek spadkowy wskutek prawnej jego niepodzielności otrzymuje w drodze działów spadkowych jeden ze współdziedziców, jeżeli tylko na nieruchomości tych będzie ustanowione prawo zastawu względnie hipoteka z prawem pierwszeństwa przed wszystkiemi innemi osobistemi długami obejmującego majątek spadkowy.

§ 6.

Kaucje z tytułu obowiązku publicznego, o ile nie są składane w gotówce, winny odpowiadać wymogom § 2. p. 2—5.

§ 7.

Minister skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości władny jest odbierać książeczkom wkładkowym poszczególnych instytucji kredytowych i kas oszczędnościowych charakter papierów posiadających bezpieczeństwo pupilarne.

Uprawnienie to służy Ministrowi Skarbu tylko do dnia 1 stycznia 1926 r. poczem pozbawienie poszczególnych instytucji kredytowych i kas oszczędnościowych przywileju, przewidzianego w punkcie 5 § 2 będzie mogło nastąpić wyłącznie w drodze ustawodawczej.

§ 8.

Kapitały osób wymienionych w § 1 ulokowane dotychczas niezgodnie z § 2 niniejszego rozporządzenia winny być wycofane z tych lokat i umieszczone w sposób odpowiadający przepisom niniejszego rozporządzenia.

§ 9.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1925 r. i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej. Przepisy dzielnicowe na obszarze b. dzielnic austrjackiej i pruskiej o lokowaniu kapitałów osób niewłasnowolnych oraz tych, których majątek znajduje się pod zarządem kuratora, zachowuje moc obowiązującą z wyjątkiem punktów 1—5 § 194 ces. pat. z dnia 9 sierpnia 1854 roku (Austr. Dz. U. P. Nr. 208) względnie ustępu 1 § 1807 niemieckiego kodeksu cywilnego, w miejsce których ma zastosowanie § 2 niniejszego rozporządzenia.

§ 10.

Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przestaje obowiązywać część 2 zdania pierwszego artykułu 268 cz. I. tom X. zb. pr. ces. ros. zaczynająca się od słów „pieniądze zaś“, a kończąca się słowami „na to pozwalają“.

§ 11.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza sie Ministrowi Skarbu i Sprawiedliwości w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Prezydent Rzeczypospolitej: S. Wojciechowski.
Prezes Rady Ministrów i Min. Skarbu: W. Grabski.
Minister Sprawiedliwości: A. Żychliński.

Powyższe rozporządzenie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej podaję do publicznej wiadomości:
Wszystkie zarządy istniejących w powiecie fundacji proszę się do powyższego zastosować.

— L. dz. 3801/25—4. II. —

Koźmin, dnia 29 maja 1925 r.

Starosta: w z. Szatkowski

Nr. 145. **Rozporządzenie policyjne w przedmiocie urządzenia kwest publicznych i domowych.**

Na podstawie §§ 6, 12 i 15 ustawie o zarządzie policyjnym z dnia 11 marca 1850 r. (Zb. ust. pr. str. 265), § 137 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30 lipca 1883 r. (Zb. ust. pr. str 195), § 11 ust. e instrukcji dla naczelnych prezesów z dnia 31 grudnia 1825 r. (Zb. ust. pr. str. 26) oraz § 11 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych, określonych w przepisach karnych, karno-administracyjnych i niektórych skarbowych oraz w przepisach porządkowych i dyscyplinarnych, tudzież w przedmiocie zastosowania złotego (franka złotego) do obliczania niektórych z tych kwot (D. U. R. P. Nr. 9 poz 89), rozporządzam za zgodą Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego co następuje:

§ 1.

Urządzanie kwest publicznych oraz kwest domowych bez zezwolenia właściwej władzy administracyjnej jest wzbronione. Wyjątek stanowią kwesty w kościołach.

§ 2.

Przekroczenia karane będą grzywną do 60 zł, a w razie nieściągalności odpowiednim aresztem.

Ponadto zebrane składki zostaną obłożone aresztem aż do czasu rozstrzygnięcia sprawy konfiskaty prawomocnym wyrokiem sądowym.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą moje rozporządzenie policyjne z dnia 7 stycznia 1924 roku (Woj. Dz. Urz. Nr. 4 poz. 246).

Poznań, dnia 27 marca 1925 r.

Wojewoda: Bniński.

— L. dz. 10528/25 —II. —

Powyższe podaję do wiadomości.

Koźmin, dnia 3 czerwca 1925 r.

Starosta: Niemojowski.

— L. dz. 4112/25 —4 II. —

Nr. 146. **Doręczenie publiczne.**

Do Pana **Fryca**, Karola, Gustawa, Emiga, urzędnika gospodarczego, nie znanego obecnie miejsca zamieszkania.

Według poświadczenia tut. Starostwa z dnia 11 grudnia 1920 r. L. 412 wykonał Pan na zasadzie art. 91. Traktatu miedzy Mocarstwami, sprzymierzonemi i Stowarzyszonemi a Niemcami podpisanego w Wersalu w dniu 28 czerwca 1919 prawo opcji na rzecz Niemiec.

W myśl art. 12 konwencji polsko-niemieckiej z dnia 30 sierpnia 1924 r., przypominam Panu, iż winien Pan opuścić terytorjum polskie do dnia 31 października 1925 r.

W razie niezastosowania się aż do tego terminu do obowiązku opuszczenia terytorjum Polski, zostanie Pan z granic Polski przymusowo wydalony.

— L. dz. 3885/25—12 III. —

Koźmin, dnia 30 maja 1925 r.

Starosta, w z. Szatkowski.

Nr. 147. **Dotyczy posyłania uczniów do szkoły dokształcającej.**

Podaję do publicznej wiadomości, że w myśl § 120 ordynacji procederowej ciąży na rzemieślnikach, mających prawo kształcenia uczniów, obowiązek posyłania tychże po szkoły dokształcającej.

Przepis ten jednakże jest bardzo często naruszony przez odnośnych rzemieślników, pracodawców, przez nie posyłanie uczniów do szkoły dokształcającej bez uprzedniego uniewinnienia tychże.

Nieuniewinnione wypadki nie posyłania uczni do szkoły podlegają grzywnie.

Koźmin, dnia 2 czerwca 1925 r.

Starosta: Niemojowski

— L. dz 4114/25 —4 II. —

Nr. 148. **Dotyczy składek dla Zakładu Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie.**

Przedsiębiorców, którym w myśl uchwały Głównego Zarządu Zakładu Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie na rok 1925 zaliczkowo składki wymierzono, wzywam do uiszczenia takowych do dnia 20 czerwca r. b. w odnośnem Urzędzie gminnym, gdzie i katastry wyżej wspomnianego Zakładu wyłożone zostać celem przejżenia tychże.

Zarazem wzywam wszystkich sołtysów gminnych i dworskich do przystąpienia ściągnięcia składek oraz odstawienia takowych w terminie nieprzekraczalnym do dnia 25 czerwca r. b.

W razie nieuszczenia w terminie wyznaczonym, przystąpi się do przymusowego ściągnięcia, zaco pobiera się w myśl statutu wspomnianego Zakładu 10% zaległej kwoty jako karę. — L. dz. 476/25 N. W. —

Koźmin, dnia 29 maja 1925 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

Niemojowski.

Nr. 149. Z zastrzeżeniem odwołania każdego czasu mianował p. Wojewoda w Poznaniu dekretem z dnia 30 kwietnia 1925 r. l. dz. 19642/25 I. p. Elżbietę Frąckowiakową żonę urzędnika Stanu Cywilnego w Wielowsi I. zastępcą urzędnika stanu cywilnego na obwód Starygród w powiecie koźmińskim.

Wprowadzenie w urząd nastąpiło dnia 20 maja 1925 r.

— L. dz. 3291/25 St. IV. —

Koźmin, dnia 28 maja 1925 r.

Starosta, w. z. Szatkowski.

Dział nieurzędowy

Wystawa w Liskowie.

Dnia 18-go czerwca 1925 r. otwarta będzie do **dnia 5-go lipca włącznie** wystawa pod nazwą „Wieś polska w Liskowie“.

Lisków posiada następujące instytucje i stowarzyszenia: „Sierociniec“ dla 350 dzieci sierót, Seminarjum Nauczycielskie, Szkołę Rolniczą, Szkołę stolarsko-zabawkarską, mechaniczno-ślusarską, kursy rękodzielnicze dla dziewcząt, dwie szkoły powszechne, dom ludowy, straż ogniową, kółko rolnicze, koło gospodyń, koła młodzieży, koła sportowe, trzy orkiestry, chóry śpiewacze, zespoły teatralne, klub dla inteligencji, stowarzyszenie spożywców, piekarnię spółdzielczą, bank ludowy, spółdzielnię mleczarską, stowarzyszenie zbożowe, spółdzielnię budowlaną, szpital ze stałym lekarzem, ambulatorjum, gabinet dentystyczny, budynek kąpielowy, pralnię mechaniczną.

Lisków posiada oświetlenie elektryczne, częściowo kanalizację, trzy studnie artezyjskie, drogę brukowaną, pocztę, telegraf, telefon.

Lisków zwiedzić powinien każdy interesujący się przejawami życia kulturalnej wsi naszej.

Po za instytucjami Liskowa zorganizowane będą na czas wystawy działy następujące: rolniczy, ogrodniczo-pszczelniczy, spółdzielczy, oświatowy, opieki i pracy społecznej, etnograficzny, przemysłu ludowego, hygieniczny, pożarniczy, maszyn rolniczych, Ligi obrony powietrznej państwa.

Wystawę uświetni swem przybyciem J. E. prezydent Stanisław Wojciechowski, Wysoki Rząd w osobach ministrów, senatorów posłów, J. E. ks. Biskup Zdzitowiecki, uczestnicy Międzynarodowego Kongresu Rolniczego. Odbędzie się dzień Straży Ogniowych, projektowany jest dzień spółdzielczy, dzień Sokołów, Harcerzy, przyobiecany jest przyjazd alumnów Seminarjów Duchownych.

Na zjeździe delegatów C. T. R. zapadła uchwała organizowania wycieczek Kółek Rolniczych, na wystawę do Liskowa. Oczekiwane są wycieczki p. Towarzystwa Krajoznawczego, delegatek Kół Ziemianek, Kół Gospodyń wiejskich, Młodych Ziemianek, wszelkich zrzeszeń robotniczych, Seminarjów Nauczycielskich, młodzieży akademickiej, szkół rolniczych, szkół ochroniarek, szkół zawodowych, szkół średnich i powszechnych, kół młodzieży.

Komitet żywi nadzieję, że wszyscy interesujący się pracą społeczną w kraju zechcą przybyć na wystawę.

Pożądane jest, aby liczniejsze wycieczki uprzedzały Komitet o dniu przybycia.

Organizatorzy działu etnograficznego udają się z prośbą o łaskawe nadesłanie wartościowych eksponatów, zwłaszcza świadczących o zdolnościach wytwórców.

Lisków położony jest w województwie Łódzkim, w powiecie Kaliskim, koleją kaliską dojazd do stacji Opatówek, skąd samochodami i wozami 15 klm. szosą do Liskowa, chcący dojść do Liskowa pieszo 8 klm., winni dojechać do stacji Radliczyce.

Adres pocztowy i telegraficzny „Lisków-Kaliski".

Komitet Wystawy w Liskowie.

Kronika miejscowa

Wystawa Sztuk Pięknych w Koźminie. Artysta z Warszawy, obecnie nauczyciel rysunku w Seminarjum Nauczycielskiem w Koźminie urządził tu wystawę prac swoich w auli Gimnazjum Miejskiego. Widzimy tam dużo projektów, szkiców i obrazków religijnych, widoki z różnych stron Polski, dużo portretów i kompozycji dekoracyjnych, przeznaczanych na wzory do robót kobiecych, jak haft, aplikacja, monogramy i t. p. Niebywałe to zjawisko w Koźminie godne jest ze wszech miar uwagi szerszych kół obywatelskich i inteligencji. Wystawa potrwa do dnia 11-go czerwca włącznie. Cały dochód czysty z wystawy za bilety przeznaczył artysta na książki dla uczącej się młodzieży w Koźminie.

Z Poczty. Od 5 czerwca zaprowadzone zostało nowe połączenie pocztowe Koźmina z Poznaniem. Można więc już obecnie zwykłe i polecone przesyłki pocztowe odsyłać do Poznania i dalszych okolic pocztą, którą wiezie pociąg w stronę Jarocina o godzinie 12,38 i która w Poznaniu jeszcze tego samego dnia doręczoną zostanie adresatom. Ponieważ atoli pocztę tę przewozi się w zamkniętych workach, więc należy spieszne listy wkładać do skrzynek pocztowych przedpołudniem do godziny 12-tej.

Nowe to połączenie będzie miało dla mieszkańców Koźmina te dogodność, że na wysłany wzmiankowaną pocztą list do Poznania odebrać będzie można odpowiedź już następnego rana. Zaś odwrotnie na list z Poznania, można tego samego dnia jeszcze listownie odpowiedzieć.

Katastrofa na szosie. Straszny wypadek, przy którym postradało życie dwuch ludzi, wydarzył się na szosie pomiędzy Środą a Gieczem w pobliżu Janowa. Jechał tam na motocykiu p. Jan Łuczak z Poznania, który był w Środzie odwiedzić swego brata,

Środkiem jezdni szedł pieszo pewien okoliczny mieszkaniec, któremu p. Łuczak dawał widocznie jednak nie dosłyszane sygnały. W pewnej chwili, gdy p. Łuczak zamierzał wyminąć przechodnią, tenże odruchowo, miast ustąpić na bok, wszedł pod pojazd p. Ł. Motocykl rozbił się na miejscu, p. Łuczak w upadku uderzył głową o kamień i skonał w tejże chwili wskutek rozbicia czaski, a przechodzień, p. Frąckowiak z Dębicy, zmarł z odniesionych ran wewnętrznych po odwiezieniu go do szpitala w Środzie.

Urząd Stanu cywilnego w Koźminie
za czas od 15. V. do 5. VI. 25 roku.

Porody syna: Daniel Franciszek, krawiec Borzęcice — Bałoniak Jan, rolnik Borzęcice — Owczaryszek Małgorzata, (niezamężna) robotnica Koźmin — Mielcarkówna Marjanna, (niezamężna) robotnica Szymanow — Idek Szczepan, robotnik Koźmin — Marciniak Józef, robotnik Koźmin — Rychlik Józef, robotnik Staniew — Grobelny Franciszek, robotnik Orla (bliźnięta) — Bąkowski Jan, dentysta Koźmin — Fabich Franciszek, rolnik Gałązki — Gabryelczyk Ignacy, robotnik Wrotków,

córkę: Wawrzyniak Marcin, rolnik Wrotków — Richter Karól, rolnik Lipówiec — Łuczak Stefan, obuwnik Koźmin — Wosiek Józef, rolnik Galew — Sikorski Edmund, fryzjer Koźmin — Marciszak Piotr, robotnik Koźmin — Gałczyński Józef, rolnik Gałązki — Mądry Piotr, rolnik Gościejew — Wasielak Jan, robotnik Borzęciczki — Grobelny Franciszek, robotnik Orla — Ciąder Jan, stolarz Galew — Szwałek Jakób, rolnik Borzęcice.

Wypadki śmierci: Idek Stanisława, 8 miesięcy Staniew — Berlak Juljan, 5 miesięcy Polskie Olędry — Wiera Stanisław, $4^1/_2$ lat Tatary — Zgorzelak Anna, 3 lata Gałązki — Jakubiak Józef, 13 lat Gałązki.

Zapowiedzie: Wawrzyniak Stanisław, robotnik Wyrębin z Katarzyną Kostuj, Stara Obra — Kaczmarek Stanisław, kupiec Krotoszyn z Katarzyną Kierpiecową z Łysoniów, (wdowa) Koźmin — Jagła Władysław, robotnik Grębów z Jadwigą Dudkówna Cegielnia — Orpel Antoni, rolnik z Katarzyną Jaśniakówną oboje z Galewa — Neumann Wilhelm, rolnik Trzemeszno z Idą Martą Klich Galew — Jędrkowiak Stanisław górnik Wielkie Zalesie z Elżbietą Szczepaniakówną Serafinów — Wałęsa Franciszek, robotnik Borzęcice z Konstancją Kowańdą Borzęcice — Dzierla Walenty, borowy Odrodzenie z Petronelą Krawiec, Galew — Orpel Ludwik, rolnik Galew z Marjanną Jankowską Borzęcice.

Śluby: Olejnik Andrzej, ślusarz maszynowy (wdowiec) z Marjanną Cisłą z Nawrockich (wdowa) oboje z Lipówca — Franciszek Gątowski, Postr. Pol. Państw. z Łucka z Heleną Jankowską, Galew — Piółkowski Franciszek, urzędnik kolejowy Bydgoszcz z Katarzyną Głodówną Klatka — Banaszak Jan, robotnik z Heleną Witkówną oboje z Orli — Wróblewski Walenty, kowal Szkudły z Elżbietą Poniedziałkówną Cegielnia — Szymura Franciszek, rolnik Polskie Olędry z Jadwigą Szymurówną, Tatary — Ślusarczyk Stanisław, elektro-monter Ostrów, z Czesławą Marcinkówną, Borzęcice — Sobierajski Metody Stefan, ślusarz Poznań z Pelagją Kubiakówną Galew.

Licytacja przymusowa.

W poniedziałek, dnia 8 czerwca br.
o godz. 11-tej przedpoł. w Koźminie
w biurze moim ul. Klasztorna 20 sprzedawać będę najwięcej dającemu za gotókę:

lustro i obraz. 333

GLEMA, komornik sądowy w Koźminie.

Licytacja przymusowa.

W wtorek, dnia 9 b. m. o godz. 3 popoł.
w Bruczkowie w sołectwie pod Borkiem
sprzedawać będę najwięcej dającemu za gotówkę:

maszyne do szycia.

334 **GLEMA**, kom. sądowy w Koźminie.

W wtorek 9 czerwca br. popoł. o 3
odbędzie się
w Lutogniewie pod Krotoszynem

wydzierżawienie siana

drogą licytacji. 335

Cement, Gips, papę na dachy
poleca
S. Podlewski
St. Rynek

Aparaty i szkła
do zapraw oryginalne „Wecka"
poleca
S. Podlewski
St. Rynek
336

Baczność!
posiadam upoważnienie od władz skarbowych na detaliczną sprzedaż 337

Spirytusu Monopolowego

do celów domowo-leczniczych i sprzedaje bez specjalnego zezwolenia.

C. Piotrowski — Koźmin

Tel. 82 **ul. Klasztorna nr. 14** Tel. 82

Hurtownia wyrobów wódczanych, handel win, koniaków, araków, likierów po przystępnych cenach.

ORYGINALNE
Wirówki szwedzkie znanej „Marki"

Alfa-Laval i Perfect
które pod względem konstrukcji, sprawności, dokładności odtłuszczania i długotrwałości wirówki w ostatnim czasie wszystkie inne modele przewyższyły oraz wirówki „Marki"

HEMA-STANDARD

z automatycznem oliwieniem przerabiające 40-600 ltr. na godz.
Niskie ceny sprzedaży. — Korzystne warunki regulacji.
poleca 338

L. Krystek, Koźmin

Tel. 75 **fabryka maszyn roln.** Tel. 75

---

339 **Zapisujcie**
Orędownik Urzędowy

WSZELKIE DRUKI

wykonuje jaknajszybciej po cenach umiarkowanych 340

Zakład Graficzny
właśc. Leon Goldbek.
Koźmin

Pocztówki

poleca w wielkim wyborze
Księgarnia Orędownika
J. Kraszewskiej
w Koźminie. 341

Nie zapominaj nigdy
przy zakupach
o MUSZTARDZIE STOŁOWEJ

„PALMO" 342

Tylko „PALMO" daje gwarancję dobrego i wykwintnego smaku.

Fabryka musztardy
„PALERMO" T. z o. p.
Tel. 38-04 **Poznań,** Szewska 7 Tel. 38-04

Nakładem i drukiem Leona Goldbeka w Koźminie.
Odpowiedzialność: Dział urzędowy Starostwo. Dział nieurzędowy Leon Goldbek w Koźminie.